

פינת הנכד
עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן
יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 4, אלול תשפ"א, ספטמבר 2022.
לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שבצירופה (אטצ'מנט).

התוכן:

לאה נאור: **חבוקים**.
עדינה בר-אל ועדי פרמדר: **הגנבים בחור הקטן**.
עפרה גלברט-אבני: אני אוהב לדמין.
נורית יובל: אלפון החרקים ג': 1. **גמל שלמה**. 2. ביצה, זמל, גלם, פרפר.
3. גלגלת המת.
פוצ'ו: **אוצר מסתורי בחוף הירקון**.
שישי מאיר: 1. קטן או גדול? 2. **קנגורו קטן**.
משה גרנות: **דריק חושש להעיר את אחותו גיל**.
אהוד בן עזר: **רק סיפור מספר**.

לאה נאור חיבוקים

בידִים שלי
מחכים חיבוקים,
חיבוקים חלשים,
חיבוקים חזקים.

בשכיל סבא וסבתא שלי
יש לי חיבוקים בינונים
אני נזהר מאד
כי סבא וסבתא זקנים.

בשכיל דודים ודודות
שבאים לפעמים לבקר
יש לי חיבוקים חלשים
כי הם לא צריכים יותר.

בשכיל אבא ואמא שלי
יש חיבוק חזק, אמתי,
כזה שאני מחבק אותם
והם מחבקים אותי.

רק כשבא בן דודי, אלון,
אותו לא צריך לחבק.
כי הוא חבר שלי
ואתו אפשר לשחק.
לאה נאור

מתוך הספר "אבא, בן כמה היית כשהיית ילד".

עדינה בר-אל ועדי פרמדר הגנבים בחור הלטאה

שלוש ילדים, אני רוצה לספר לכם ספור שקרה לי. בכל בקר אני יוצאת מקדם, לפני
החם הגדול, לצעד בשדה. והנה יום אחד שמעתי רשרוש, הבטתי למטה, וראיתי זנב
של לטאה בחור באדמה, הבנתי שהלטאה ברחה ממני אל החור שלה.
למחרת היה אותו דבר. באותו מקום שמעתי רשרוש, הבטתי למטה וראיתי את
הזנב שלה נעלם בחור. ככה היה במשך כמה ימים.
"הוי, חשבת לי עצמי, 'הלטאה בודאי פוחדת ממני. וזה חבל. כי אני לא אפגע אף
פעם בחיי בלטאה. להפך, רציתי להיות חברה שלה, לשמע ממנה על החיים שלה." "

לכן בימים הבאים עברתי לאט לאט ובשקט ליד החור שלה. ובאמת היא כנראה התחילה להתרגל אלי ולפחד פחות. כי בכל יום היא חמקה אל החור יותר לאט, ואני הספקתי לראות בכל יום חלק יותר גדול מהגוף שלה.

עד אשר יום אחד, להפתעתי הרבה, הלטאה עמדה ליד החור בלי לזוז, ולא ברחה לתוכו. נגשתי אליה לאט והתחלתי לדבר בלחש:

"שלום, לטאה. מה שלומך ומה שמך?"

והנה היא ענתה לי בשפה שלה. למרבה הפלא אני הבנתי אותה: "שלומי טוב. ושמי לילי הלטאה."

"נעים מאד, לילי הלטאה. אני סופי הסופרת. ואני סקרנית לדעת מה יש שם בתוך החור שלך."

לילי קצת נעלבה ואמרה לי: "מה זאת אומרת 'חור'? זה הבית שלי." והיא התכוננה להכנס אל החור.

"אוי, סליחה, סליחה, לילי היקרה. לא התכוננתי להעליב אותך. פשוט אני לא יודעת איפה ואיך חיות לטאות."

"בסדר. אני סולחת. אמרה לילי, ואני מוכנה להזמין אותך אל הבית שלי." כמעט פרצתי בצחוק, אבל חששתי שלילי שוב תעלב. לכן אמרתי בקול רציני: "יש לי בעיה. אני קצת גדולה מדי ולא אצליח להכנס כמודך אל הבית שלך. אולי את מוכנה לתאר לי אותו?"

"בודאי. אני אשמח לעשות, אמרה לילי. אבל יש לי תנאי."

"מהו התנאי?" שאלתי.

והיא ענתה: "כיון שאף סופרת, אבקש ממך לכתב ספור על מה שקרה לי בבית." "בסדר גמור." הספמתי. "אבל קדם כל צריך רקע, צריך לתאר את הבית ומי גר שם."

ולילי התחילה לתאר: "אני גרה בבית עם הבעל שלי לוטו הלטא ושלושת ילדינו הקטנים. יש לנו סלון, מטבח, שירותים וארבעה חדרים שנה."

"הו" אמרתי. "איזה בית גדול. מבחוץ לא מבחינים בזה בכלל."

"נכון" אמרה לילי הלטאה. "זה בכונה. כדי שלא יכנסו אלינו גנבים."

"גנבים. מי רוצה להכנס ולגנב אצלכם?"

"זה בדיוק הספור שלי. את רוצה לשמע אותו ואחר כך לכתב אותו?"

מובן שהספמתי. הרי אני סופי הסופרת.

ולילי התחילה לספר: "פעם אחת נכנס אל הבית שלנו עכביש. והוא היה מעצבן נורא. כי אני משתדלת לשמר על בית נקי, והנה הוא טונה את הקורים שלו בכל פעם בפנה אחרת."

"ומה עשיתם?" שאלתי.

"פשוט מאוד. כל פעם שהוא היה טונה קורים במקום גבוה, על התקרה, למשל, היה בעלי לוטו הלטא לוקח סלם, עולה עליו וקורע את כל הקורים עם מקל ארוך. ואם העכביש היה טונה קורים למטה, במקום נמוך, היו הילדים שלנו קורעים אותם בקלי קלות עם מקלות קצרים. ובסופו של דבר נמאס לעכביש והוא עזב את ביתנו."

"אבל," המשיכה לילי הלטאה לספר "הגיע אלינו גנב יותר מסכן ויותר מעצבן. זה היה עכבר."

"אוי, איך התפטרתם ממנו?" שאלתי את לילי. "הרי הוא זריז, חומק לכל פנה, וקשה לתפס אותו."

"נסינו כל מיני דברים ולא הצלחנו. יום אחד היה לי רעיון. הרי עכברים אוהבים לאכול, ויותר מהכל הם אוהבים גבינה. אז הכנו לו מלפדת. לקחנו קפסא קטנה, מרחנו בתוכה דבש, ושמנו בה חתיכת גבינה. בלילה הוא נכנס לקפסא כדי לאכול את הגבינה שאהב, ואז הרגלים שלו נדבקו בדבש, והוא לא יכול היה לברוח."

"הגענו בבקר, המשיכה לילי לספר. "ראינו שהוא מאוד מאוד פוחד שנעניש אותו, והוא אמר: 'בבקשה, בבקשה, תסלחו לי.' ואז החלטנו לסלח לו ואמרנו לו: 'אם אתה מבטיח לא לחזור לפה לעולם, נסלח לך.' 'אני מבטיח, אני מבטיח' אמר בקול רועד. לכן אמרנו לו: 'הנה אנחנו משחררים אותך. בתנאי שתעוף מהאזור שלנו ולא נראה אותך יותר לעולם. וחיוץ מזה, ספר לחברייך העכברים מה קרה לך, כדי שהם לא יעזו להגיע הפה'."

"יפה מאוד ששחררתם אותו. "אמרתי ללילי הלטאה. "וזה עזר?" שאלתי.

"בודאי, "ענתה לילי. "מאז הפית שלנו משחרר מגנבים כמו עכברים או עכבישים."

וזה הסוף, ילדים. מאז בכל בקר, כשאני צועדת בשדה, הלטאה מוציאה את ראשה מביתה ואומרת לי: 'בקר טוב, סופי הסופרת.' ויום אחד היא הוסיפה ואמרה: 'אגב, מה עם הספור שלי? מתי תכתבי אותו?'

אז היום החלטתי לכתב אותו יחד עם עדי הנכד שלי, בוגר כזה א', והנה הספור לפניכם.

עדינה בר-אל ועדי פרמדר

* עדינה: עדי פרמדר הוא בנה של הדס בתי, שכתבה בילדותה את הסיפור "הכפתור המופלא" ("פינת הנכד" 2).

עפֿרה גלפֿרט-אבני אַני אוהב לִדְמִין

אַני אוהב לִדְמִין
איך נראים הדברים.
אַני אוהב לנחש
איך נראה מה שלא רואים.

אם למשל אַני רואה
זנב וַחֲצִי גוף,
אַני אוהב לִדְמִין לי
איך נראה הפרצוף.

אם אַני שומע כָּלֵב נובח
עם קול צוֹחֲנִי וְרֹזָה,
אַני אוהב לִדְמִין לי
איזה מין כָּלֵב הוא זה.

אם חבר אומר לי: "כל עוגה של סבתא שלי
ממש מהממת!"
אַני מנסה לִדְמִין לי
איך נראית הסבתא הזאת, הקוסמת.

אם מכונית צופרת בחוץ
ואחר-כך צופרת שנית,
אַני מנסה לִדְמִין לי בראש
מאיזה דגם המכונית.

אם אַני מקבל מתנה
ארוזה בקפידה, כמו אוצר,
אַני ממשש ומנסה לנחש
מה יש שם, בתוך הנר.

אם אַני שומע אמא של ילד
צועֶקֶת עליו בקולי-קולות,
אַני אוהב לִדְמִין לי איך נראה
ילד שעושה כאלה צרות.
עפֿרה גלפֿרט-אבני

איור: נורית צרפתי

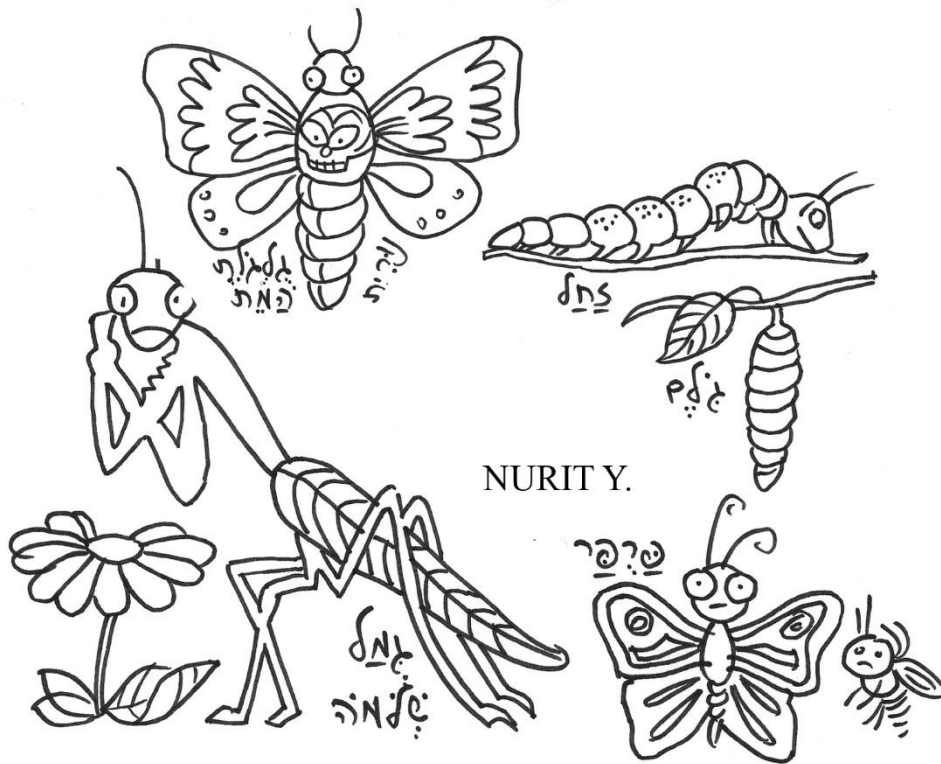
נורית יובל אלפון החרקים ג' גמל שלמה

גמלי שלמה הם חזקים
טורפים את שאר החרקים.
יותר מזה: האהבה
די מרעיבה את הנקבה
ואם כבוד אחר אין לה
אז היא תבלע את בעלה!

ביצה, זחל, גלם, פרפר

החרקים, בחייהם
אינם יודעים בדיוק מי הם.
מן הביצים בוקעים זחלים
שזוחלים וזוללים
ואז פתאום הם נעשים
גלמים שמנים ואבוסים.
בקליפתם העכורה
אז מתרחש שנוי צורה
ומעדת גלמים גמורים

יוצאים פתאום הפרפרים.
ועד שהם מהרהרים
אם הם גלמים או פרפרים,
אם זה רפרוף או אם זחילה
הכל חוזר שוב חלילה!
הם רוחפים בין העצים,
הם מטילים את הביצים,
מן הביצים יוצאים זחלים
שזחלים... ו...

גלגלית המת

על החלצות היום עושים
צורות, דגמים והדפסים.
הרעיון המיוחד
לקיח מפרפר אחד
שעל גבו, פן, באמת,
טבועה צורת גלגלית מת.
אפנה? לא! לא! הכרח קיום
שיש בו מסר ואיום:

אם תתנפלו, תדעו לכם
שפך בדיוק יהיה סופכם!
למי יהיה הרהור ודון
פשמבטיחים לו אבדון?
נורית יונבל

פוצ'ו

אוצר מסתורי בחוף הירקון

יום אחד כשהמורה שמילקיהו היה ילד, לקח אותו אביו בחופש הגדול לשוט בסירה על הירקון. המורה היה אז ילד בן שש עם רגליים שמנמנות וטוסיק רחב של ילדים שאוהבים לשבת. החבר הכי טוב שלו היה יחיאל, שגר בבית ממול והיה תמיד מנצח אותו במשחקים. לפני שיצאו לדרך, עוד כשישבו בבית וחיכו ליחיאל שהוזמן להצטרף, גילה המורה שמילקיהו (שכבר אז קראו לו שמיליק) לאביו, שהוא שונא את יחיאל (שנקרא חיליק) בגלל שהוא תמיד מצליח לסדר אותו וגם הוא רוצה פעם לנצח.

אבא של שמיליק, שהיה חנווני מוסמך וחכם מאוד, טפח על ראשו העגלגל של בנו, שאז עוד היה מלא שערות, ואמר לו: "בסדר אל תדאג, אנחנו נסדר את חיליק." שמיליק שמח מאד ורץ אל המרפסת לראות מתי חיליק המפגר הזה יגיע כבר. אחר כך חיליק הגיע והשלושה נסעו לחוף הירקון, שם שכרו סירת משוטים והחלו לחתור לעבר חורשת האקליפטוסים בשבע טחנות.

באמצע הדרך, כשעצרו לנוח אחרי נחל איילון, קרא אבא של שמיליק: "הי תראו! בקבוק עם מכתב שט על המים!"

חיליק הזריז שלח את ידו ותפס את הבקבוק שהיה סגור בפקק שעם גדול. "אני רציתי לתפוס ראשון!" – יבב המורה שמילקיהו.

"אז מה." אמר חיליק, "אף אחד לא מוכרח לחכות עד שאתה תזיז את התחת שלך."

"לא יפה לדבר ככה." נזף אבא ושלף בשיניו את הפקק, "מעניין מה יש במכתב."

המכתב היה מגולגל כמגילה, כשפרשו אותה ראו ששפתיה חרוכות כיאה למגילה עתיקה. בהתרגשות עצומה הסתכלו על הדף שנשא את הכותרת: מפת האוצר הסודי בשבע טחנות. מתחתיה נראה ציור נחל עם עצים שעל אחד מהם רשום המיספר 3 ומתחתיו חץ המכוון לאבן שטוחה המונחת על הקרקע.

"בלי שותף ובלי חטף." קרא חיליק, "מי שמצא את הבקבוק הוא מקבל את האוצר."

"לא נכון לא נכון." בכה המורה שמילקיהו, "אבא שלי ראה אותו ראשון."

"אני מציע." הציע אביו של שמיליק, שהיה אם אתם זוכרים, אדם חכם מאוד, "שמי שימצא את האוצר ראשון, הוא יהיה זה שיזכה בו."

"אבל חיליק תמיד מוצא קודם!" – התנגד המורה בבכי.

"תסמוך עליי." לחש לו אביו וקרץ לו קריצה רבת משמעות.

שמיליק שקלט את הקריצה נרגע מעט, אך כילד חשדן מטבעו, החליט לעמוד על המשמר ולקוות לטוב. כשהגיעו לשבע טחנות, העלה אבא את הסירה על החוף ואמר לילדים להישאר לשמור עליה, עד שהוא ילך לבדוק אם יש עץ שכתוב עליו 3.

בעיניים כלות הסתכלו הילדים על האב שנעלם בין העצים ולא שמו לב לנוף היפה ולמפלי המים מעלי הקצף שרחשו סביבם. עד מהרה חזר אבא מתוך סבך העצים וקרא בשמחה: "מצאתי!"

חיליק לא חיכה שנייה אחת ומיהר לרוץ לחורשה. גם שמיליק רצה לרוץ, אבל אביו החזיק אותו ולחש לו: "תן לחיליק למצוא ראשון. אל תדאג! זה יהיה בסדר."

אבל שמיליק כן דאג, כי ידע שחיליק אוהב מאד אוצרות והוא לא היה מוכן להפסיד הפעם. גם חיליק לא אהב להפסיד והיה אחוז תשוקה עצומה למצוא את האוצר ולקנות לו ארטיק. לכן

רץ מעץ לעץ והרים כל אבן שמצא. מרוב שהיה עסוק בלהרים אבנים לא הסתכל על העצים ודווקא שמיליק קצר הרואי, ראה ראשון את העץ שעליו היה נעוץ דף נייר עם הסיפרה 3.
"הנה הוא!" קרא בהתרגשות, ולפני שמיליק הספיק להגיע, הרים מרצפת אבן אפורה ומצא תחתיה מעטפה ירוקה שעליה היה כתוב באותיות דפוס "האוצר – מס רכוש".
בידו נרגשות פתח שמיליק את המעטפה שהייתה סגורה בנייר דבק ושלף מתוכה דף המקופל לשישה קפלים. הוא ישר את הקפלים פרש את הנייר וקרא בקול רם משפט הכתוב בעט לורד אדום באותיות מאירות עיניים: "מי שפתח ראשון את המעטפה הוא טמבל גמור!"
בדמעות שזרמו מעיניו של המורה שמילקיהו אחר כך, היה אפשר למלא אמבטיה מלאה. לשווא ניסה אביו בארוחת הערב להצטדק ולהזכיר לו איך ביקש ממנו לתת לחיליק למצוא את האוצר ראשון. שמיליק לא אבה להתנחם ולא חדל מלהגיד שטוף דמעות: "לא רוצה! לא רוצה! גם לי מותר פעם אחת להיות ראשון..."
אבא הסתכל על אימא, אימא הסתכלה על אבא וזה הרים את ידיו בתנועת ייאוש, הניד ראשו ואמר ספק לעצמו, ספק לאף אחד: "מה שמעניין אותי זה מה ייצא ממנו כשהוא יהיה גדול, זה מה שהייתי רוצה לדעת..."
"לי לא איכפת מה תהיה כשתהיה גדול", אמרה אמא וניגבה את הדמעות שזלגו מעיניו של המורה שמילקיהו. "בשבילי אתה תהיה תמיד האוצר שלי."

פוצ'ו

שישי מאיר קטן או גדול?

אמא אמרה שאני כבר גדול.
אבל אני אמר לי בגן
שאני נורא קטן.

אבא הסביר שאני באמת
קטן מבני,
אבל גדול, למשל
מדני.
וחוץ מזה –
אני נמוך מאסנת
אבל גבוה יותר מענת.

אז עכשו בכלל
אני מבלבל
ושוב להבין אינני יכול
אם קטן אני או
גדול???

מתוך הספר: "גיוני מלך הגן".

קנגורו קטן

איזו חיה מבין החיות

הייתם רוצים להיות?
אני חשבת לא מזמן
שכף להיות קנגורו קטן.
כל פעם שמישהו היה אותי
מפחיד או מקעים
הייתי קופץ ישר לכיס
ושם מתוך השוקולד שהייתי מחביא,
הייתי נוגס בים ועוד בים
ומאחר יותר (ורק כשהייתי רוצה)
הייתי יוצא.
שישי מאיר

משה גרנות דריק חושש להעיר את אחותו גיל

באמת עיפו כלם,
כל אחד על פר נרדם,
ורק דר צדין ער,
מביט אל עבר הקצר.
אלו רק סבתא נשקה לו,
"לילה טוב" אלו אחלה לו —
מאשר היה נרדם,
למגע ידה החם.

אבל דר חשש מאד
פן יעיר את גיל, ועוד
זה חסר לו באמת
שתחיל זאת לפטפט —
כמה דר תינוק בכין,
"להיות אתו זה לא עניין."

אבא, אמא לעולם
יקבלוהו בלב חם,
כשבלילה מתעורר
ובבכי ממרר,
ילטפו לו את הראש,
ולבפות הוא לא יבוש.
רק מגיל דריק נזהר,
ובוכה אל תוך הפר,
כלי להשמיע אף קמצוץ
אנחה, אף לא ציוץ.

כף הרהר, חשב לו דר,
ראש הניח על הפר,

הַדְמָעוֹת יִבְשׁוּ עַל לְחֵי
נִשְׁאָר זִכָּר קֵט לִבִּי,
עֲפָעִפּוֹ לֹאט כְּבֹדוֹ,
זֶה לְזֶה הֵם נִצְמָדוּ,
וּלֹאט לֹאט אָמְנָם
דְּרִיק הַקֵּטָן נִרְדָּם.
משה גרנות

אהוד בן עזר רק סיפור מספר

כָּל לַיְלָה
לִפְנֵי שְׁאֲנֵי הוֹלֵךְ לִישָׁן
אֲנִי רוֹצֶה שְׁיִסְפְּרוּ לִי סִפּוֹר
אֲבָל לֹא סֵתֶם סִפּוֹר בְּעַל-פֶּה
אֲלֹא סִפּוֹר מִסֵּפֶר.
סִפּוֹר בְּעַל-פֶּה לֹא שָׁוָה כָּלוּם,
מָה אֲנִי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ
כָּל מִינֵי הַמַּצָּאוֹת שֶׁל אָבָא וְאֵמָא
אֵיךְ שֶׁהֵם הָיוּ קִטְנִים, וְמָה
הֵם עָשׂוּ בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, וְהַכֵּל תָּמִיד
בְּקִצּוֹר, בְּקִצּוֹר, כְּאֵלּוּ הֵם רוֹצִים כְּבֹר
לְבָרִת, וְשָׂרֵק אֲרָדִם לָהֶם –
לֹא. רַק סִפּוֹר מִסֵּפֶר
שְׁיוֹשְׁבִים וּמִקְרִיאִים, וְשֶׁלֹּא יִדְלְגוּ לִי
עַל אֵף מִלָּה. אֲזִי אֲנִי בְּטוֹחַ
שֶׁהֵם מִסִּפְּרִים לִי אֶת הָאֵמֶת
וְשֶׁזֶה נִמְשָׁךְ מִסִּפְּרִי זְמַן
כְּדֵי שְׁאֲרָדִם לִי לִפְנֵי שֶׁהִסִּפּוֹר נִגְמַר.
אהוד בן עזר

סוף בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגננות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 5 יתקבלו בשמחה.